

**RUIMTELIJKE ONDERBOUWING
ZONNEPARK NIEUW ANNERVEEN
- HUNZEWEG 41**

Rho

—
**ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**

**RUIMTELIJKE ONDERBOUWING ZONNEPARK NIEUW
ANNERVEEN - HUNZEWEG 41**

CODE 20160560 / 20-01-2017

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING 1	
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Huidige planologische regeling	2
1. 3. Leeswijzer	2
2. UITGANGSPUNTEN	3
2. 1. Huidige situatie	3
2. 2. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing	4
3. BESCHRIJVING ONTWIKKELING	5
3. 1. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing	7
3. 2. Functionele inpassing	7
4. BELEIDSKADER	8
4. 1. Rijksbeleid	8
4. 2. Provinciaal beleid	9
4. 3. Gemeentelijk beleid	12
5. OMGEVINGSASPECTEN	14
5. 1. Ecologie	14
5. 2. Cultuurhistorie en archeologie	15
5. 3. Water	15
5. 4. Milieuzonering	16
5. 5. Bodem	16
5. 6. Geluid	16
5. 7. Luchtkwaliteit	17
5. 8. Externe veiligheid	17
5. 9. Lichthinder	17
5. 10. Kabels en leidingen	17
6. UITVOERBAARHEID	18
6. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	18
6. 2. Economische uitvoerbaarheid	18
7. AFWEGING EN CONCLUSIES	19

Bijlage

<u>Bijlage 1</u>	Landschappelijke inpassing
<u>Bijlage 2</u>	Watertoets

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

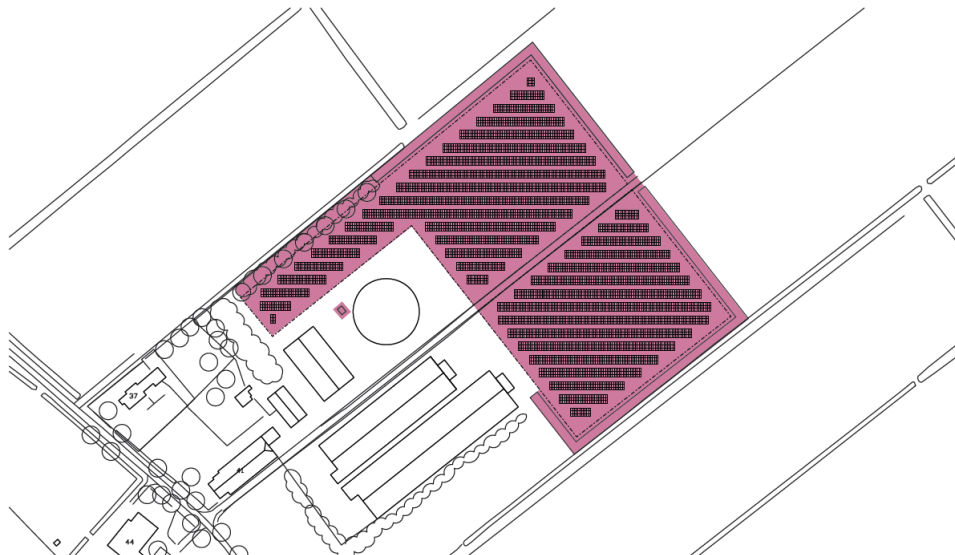
Aan de Hunzeweg 41 in Nieuw Annerveen in de gemeente Aa en Hunze is een gemengd bedrijf met pluimvee en akkerbouw gevestigd. Aansluitend aan het bouwperceel liggen de agrarische gronden. De eigenaar van het agrarisch bedrijf is voornemens op deze gronden 2 ha zonnepanelen op de grond te realiseren. Deze ontwikkeling kan niet plaatsvinden op basis van de huidige planologische regeling (zie paragraaf 1.2).

Op basis van de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan, door het verlenen van een omgevingsvergunning. Voorwaarde hierbij is dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Om dit te kunnen aantonen is een goede ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk. Deze notitie voorziet hierin en is de motivering van het besluit om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan.

In figuur 1 is de ligging van het projectgebied weergegeven. De locatie bevindt zich achter op het perceel van het agrarisch bedrijf in het buitengebied van de gemeente Aa en Hunze. In figuur 2 is de begrenzing van het projectgebied weergegeven.

Figuur 1. Ligging projectgebied

Figuur 2. Begrenzing projectgebied

1. 2. Huidige planologische regeling

Het gebied is opgenomen in het bestemmingsplan 'Buitengebied'. In dit bestemmingsplan heeft het projectgebied de bestemming 'Agrarisch - Veenontginningslandschap'. De bestemming is gebaseerd op de bestaande situatie en biedt geen ruimte voor de gewenste invulling van het projectgebied.

1. 3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke motivering worden de uitgangspunten voor het initiatief beschreven. Hoofdstuk 3 is de beschrijving van de ontwikkeling. Hoofdstuk 4 beschrijft het beleidskader voor dit gebied. Daarbij wordt ingegaan op het beleid van het rijk, de provincie en de gemeente. Hoofdstuk 5 beschrijft de omgevingsaspecten waaraan de situatie is getoetst. In hoofdstuk 6 wordt de uitvoerbaarheid van het project toegelicht. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatschappelijke- en economische uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 7 sluit af met de afwegingen en conclusies.

2. UITGANGSPUNTEN

2. 1. Huidige situatie

Context landschap

De projectlocatie ligt op de overgang van het beekdal van de Hunze naar het Veenontginning-landschap aan de Hunzeweg. Het Veenkoloniale landschap met zijn kanalen en wijken ligt noordoostelijk van het gebied. Van oorsprong lagen aan de noordzijde en aan de zuidzijde van het erf een pad. Het verkavelingspatroon met de sloten aan de Hunzeweg is van oorsprong onregelmatig van structuur. De opstreckende structuur van de verkaveling in noordelijke richting is gekoppeld aan de Veenkoloniale structuur. Aan de voorzijde van het erf is van oorsprong een zandkop aanwezig. Een luchtfoto van het projectgebied en zijn omgeving is weergegeven in figuur 1.

Direct omgeving projectgebied

In de huidige situatie ligt het erf in een halfopen landschap. De Hunzeweg heeft een wat besloten karakter door de aanwezigheid van de laanbeplanting en de erven met bebouwing. Het naar achter gelegen landschap is open van karakter met verspreid enkele erven. Door het gebogen tracé van de Hunzeweg is de ervaring van het landschap aangrenzend aan de Hunzeweg gevarieerd. Het landschap rondom de Hunze heeft een sterk recreatief en natuurlijk karakter. Aan de noordoostzijde van de Hunzeweg is het landschap voornamelijk agrarisch van karakter.

Rondom het projectgebied bevinden zich tot slot enkele burgerwoningen. Het betreft de percelen Hunzeweg 37, 42 en 45. Tegenover het project is tot slot op het perceel Hunzeweg 44 een ander agrarisch bedrijf gevestigd.

Projectgebied

De locatie ligt aan de Hunzeweg 41 in Nieuw Annerveen in de gemeente Aa en Hunze. Het bedrijf betreft een gemengd bedrijf met pluimvee en akkerbouw. Het zonneveld ligt achter het bestaande erf en is vanuit de omgeving slechts vanaf een afstand zichtbaar. In de huidige situatie is het projectgebied agrarisch in gebruik.

Specifiek voor de locatie is de bestaande beplanting en de bestaande oude boerderij waardevol. Bijzonder van de locatie is dat voor het erf het landschap in gebruik is als agrarische grond. Daarmee ligt een groot deel van het erf los van de doorgaande weg. De (nieuwe) bedrijfsbebouwing is aan de voorzijde vrijwel niet zichtbaar. Figuur 3 geeft een overzicht van de bestaande situatie weer.

Bestaande situatie

- 1 bestaande tuinen
- 2 bestaande dichte opgaande beplanting aan de voorzijde en aan de zijkant van de stallen
- 3 bestaande akkerbouwgrond
- 4 tijdelijke opslag bieten en oogst
- 5 bestaande bomen aan de achterzijde van de naastgelegen woning
- 6 bestaande bedrijfsgebouwen en silo

Figuur 3. Overzicht bestaande situatie

2. 2. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing

Overleg over landschappelijke inpassing

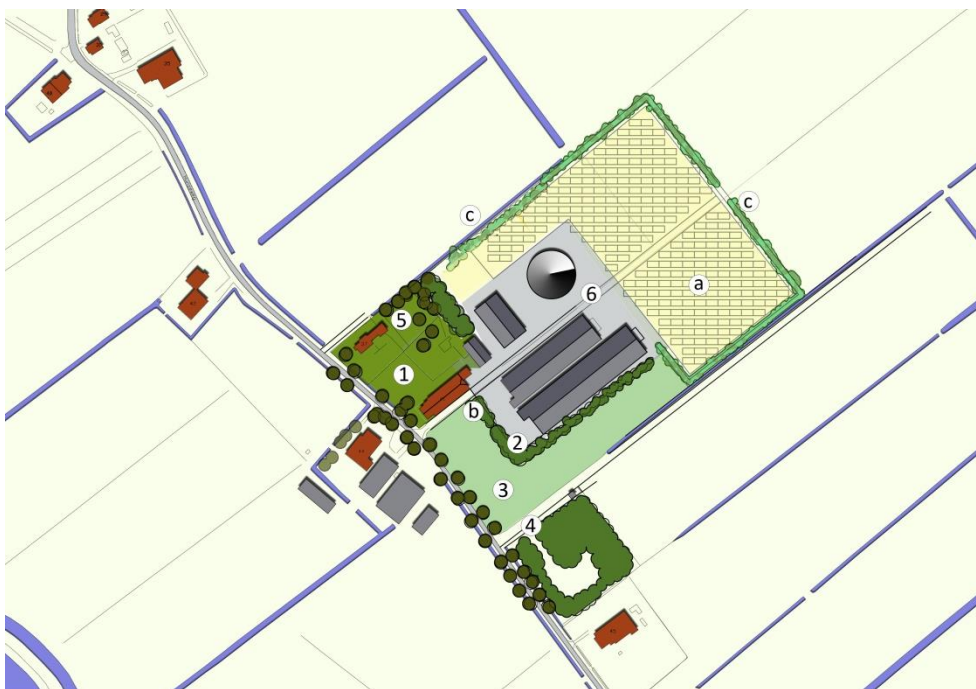
Het zonnepark is een ingreep die opvalt in het landschap. Er dient daarom sprake te zijn van een goede landschappelijke inpassing die past binnen de landschappelijke kenmerken van de omgeving. Bij de uitwerking van de landschappelijke inpassing zijn de volgende uitgangspunten toegepast:

- Centraal over de locatie ligt een pad, dat het gedeelte met de bedrijfsgebouwen verbindt met het achtergelegen agrarisch gebied. Deze lijn loopt in een rechte lijn in noord- oostelijke richting. Het pad blijft behouden.
- Het gebied naast het bestaande erf, aan de noordwestzijde kan benut worden voor zonne-energie.
- Achter de bestaande bedrijfsgebouwen wordt een ruimte van 10 meter vrijgehouden als verkeersruimte rondom het bedrijf.
- De sloten naast het erf kunnen vanaf de aangrenzende percelen beheerd worden. Deze percelen zijn in eigendom.
- Naast het zonnenveld wordt een zone van 7 meter gebruikt voor de inpassing met beplanting.
- De landschappelijke inpassing is tweeledig. Enerzijds is de inpassing gericht op het uit het zicht brengen van de zonnepanelen, anderzijds wordt inpassing van de bestaande bebouwing versterkt.

3. BESCHRIJVING ONTWIKKELING

Algemeen

Het voornemen is om een zonnepark aansluitend aan de bedrijfsgebouwen te realiseren van circa 2 hectare. Binnen het plan wordt 1,2 MW stroom opgewekt en bestaat uit circa 7.000 panelen. Een weergave van het zonnepark met inpassing is in figuur 4 weergegeven.

Bestaande situatie

- 1 bestaande tuinen
- 2 bestaande dichte opgaande beplanting aan de voorzijde en aan de zijkant van de stallen
- 3 bestaande akkerbouwgrond
- 4 tijdelijke opslag bieten en oogst
- 5 bestaande bomen aan de achterzijde van de naastgelegen woning
- 6 bestaande bedrijfsgebouwen en silo

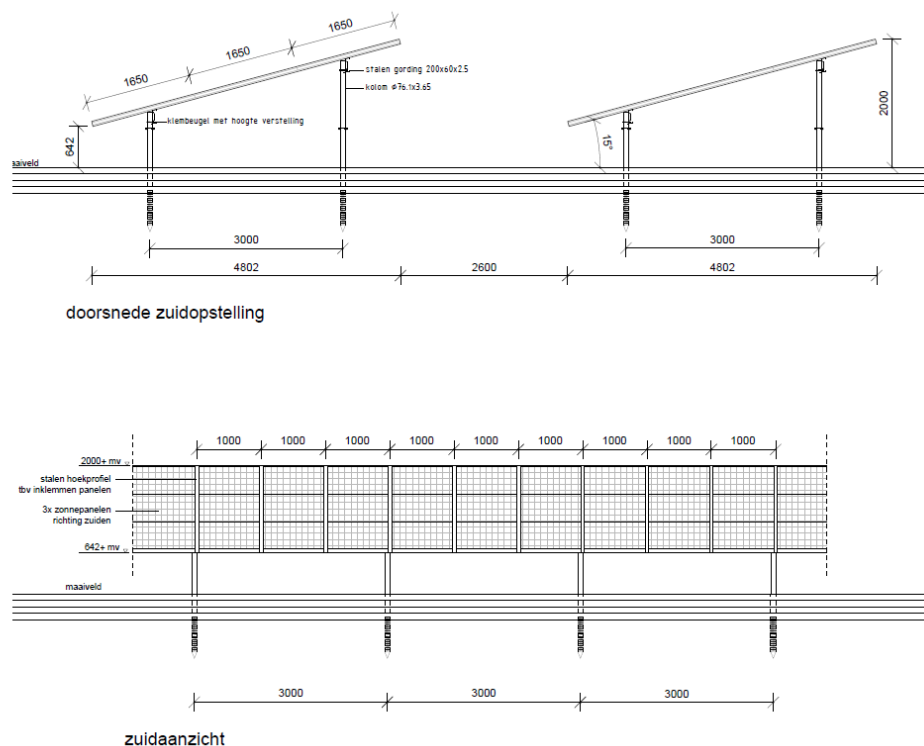
Nieuwe situatie

- a zonneveld, ca. 2 ha, hoogte panelen ca. 2 meter
- b aanvullen struikvormige beplanting voorzijde (3-5 meter hoog) gemengde inheemse beplanting
- c hegbeplanting, 1 maal per 3 jaar terugzetten (1,5-2 meter hoog), beplantingsstrook 5 meter breed gemengde inheemse beplanting

Figuur 4. Schets weergave zonnepark

Constructie

De panelen worden in rijen opgesteld en bevestigd aan frames die verticaal in de grond worden verankerd. Er is geen (betonnen) fundering noodzakelijk. Voor optimale opbrengst worden de panelen in zuidelijke richting gericht en onder een optimale hellingshoek van circa 15 graden geplaatst. De panelen worden circa 2 meter hoog. Figuur 5 geeft inzicht in de opstelling.

Figuur 5. Weergave van de constructie

Infrastructuur en bebouwing

Om de stroom op het openbare net te kunnen zetten is de volgende infrastructuur nodig:

- Omvormers: Hiervoor is 1 transformerstation nodig.
- Kabels, hiervoor worden goten gegraven op vorstvrije diepte, tussen de 60 en 80 cm onder maaiveld.

3. 1. Ruimtelijke en landschappelijke inpassing

In paragraaf 2.2 is een aantal uitgangspunten benoemd met betrekking tot de landschappelijke inpassing van het zonnepark. In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier rekening gehouden is met de genoemde uitgangspunten. Een uitgebreide beschrijving van de landschappelijke inpassing is opgenomen in bijlage 1. Figuur 4 weergeeft de nieuwe situatie inclusief de landschappelijke inpassing weer.

Het zonne-energieveld wordt vrijwel in zijn geheel met een inheemse heg omgeven. Door deze inpassing wordt het terrein zoveel mogelijk aan het beeld onttrokken. Deze heg bestaat uit inheemse planten en wordt éénmaal in de twee of drie jaar teruggezet. Hierdoor bloeit de heg regelmatig en vormt hiermee een waardevolle dichte ecologische structuur. De heg is ongeveer 2 meter hoog. Rondom het terrein met zonnepanelen wordt een hekwerk aangebracht dat gesitueerd wordt binnen de landschappelijke inpassing en niet beeldbepalend wordt. Zowel de panelen als het hekwerk (kleur antraciet) worden door de groenstrook aan het zicht onttrokken. De hoogte van de panelen is lager dan de goothoogte van de bedrijfsgebouwen. In het silhouet zal door de beperkte hoogte van de inpassing met een heg, de invloed op de openheid van het landschap en de hoogte van de panelen beperkt zijn. De soorten in de heg bestaan uit 20 % meidoorn, 20 % haagbeuk, 20 % sleedoorn, 20% veldesdoorn en 20% hultst.

3. 2. Functionele inpassing

Functioneel is sprake van een uitbreiding van het agrarisch bedrijf met een nieuwe nevenfunctie: energiewinning. Energiewinning is een aanvulling op het huidige agrarisch bedrijf en de energie zal worden afgezet bij een groen energiebedrijf. Hierdoor wordt voorzien in een participatiemogelijkheid voor groene stroom door derden.

4. BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk behandelt het beleid dat betrekking heeft op dit projectgebied. Dit geeft het kader aan voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

4. 1. Rijksbeleid

Structuurvisie infrastructuur en Ruimte en Barro

Met de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte zet het Rijk in op het beschermen van 14 nationale belangen. In het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening* (Barro) worden regels opgenomen om het beleid uit de Structuurvisie te verwezenlijken. Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Om zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren hanteert het rijk een ladder voor duurzame verstedelijking. Hiervoor moeten de volgende stappen worden doorlopen:

1. beoordelen of de beoogde ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
2. beoordelen of deze vraag ook binnen bestaand bebouwd gebied gerealiseerd kan worden;
3. en een beoordeling of - indien het voorgaande niet het geval is - de locatie buiten bestaand bebouwd gebied wel multimodaal is of kan worden ontsloten.

Afweging rijksbeleid

De stappen om aan te tonen dat er sprake is van zorgvuldig ruimtegebruik in de zin van de ladder van de duurzame verstedelijking zijn doorlopen voor een zorgvuldige toetsing van het initiatief:

1. Er bestaat een regionale en lokale behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat aangegeven in 'Omgevingsvisie' van de Provincie Drenthe en het coalitieakkoord en de structuurvisie van de gemeente Aa en Hunze. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonnepark voorziet hierin.
2. Er wordt vanuit gegaan dat energieopwekking ook binnen- en of aansluitend aan bestaand bebouwd gebied kan plaatsvinden. Dit is echter niet voldoende om aan de opgave voor duurzame energie te kunnen voldoen. Er wordt in de gemeente Aa en Hunze expliciet gekozen om hiervoor af te wijken en op deze locatie in het buitengebied ook energieopwekking aansluitend aan het bestaande agrarische bedrijf toe te staan. Uitbreiding van agrarische bebouwing wordt niet als een stedelijke ontwikkeling beschouwd. (art 3.15 Verordening). Hiervoor heeft het college van de gemeente Aa en Hunze in principe besloten medewerking te verlenen aan realisatie van dit initiatief op 9 november 2016.
3. Het zonnepark maakt gebruik van de bestaande ontsluiting. Nieuwe infrastructuur hoeft daarom niet te worden aangelegd. Daarnaast is er sprake van een (zeer beperkte) verkeersaantrekkende werking. Slechts voor het onderhoud van het park zal er een toename van verkeer ontstaan.

4. 2. Provinciaal beleid

4.2.1. Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe 2014

Provinciale Staten hebben op 2 juli 2014 de *Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe* vastgesteld. Deze visie is het strategisch kader voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling van Drenthe en bevat themagerichte beleidslijnen.

Landschap

Volgens de landschapskaart van de Provincie Drenthe is het projectgebied gelegen in het landschap van *wegdorpen van de randveenontginning*. Dit landschapstype ligt langs de randen van de Veenkoloniën en zijn ontstaan door het ontginnen van de randen van het toenmalige immense hoogveenpakket. Het kleinschalige, meer onregelmatige beeld van dit landschapstype wordt bepaald door de dorpen: langgerekte bebouwingslinten met dwars daarop een smalle, onregelmatig opstreckende verkaveling. Dominerend is de beplanting van opgaande bomen langs de weg, in een overigens open landschap. Typisch is de ligging op de lichtglooiende rand van een hoogveenontginning en veelal een stroomdal. Het provinciaal beleid is gericht op het behouden en versterken van de kavelstructuur met de omringende kenmerkende open ruimtes en de ontsluitingsstructuur. Dit gebeurt mede door het behouden van de wegbeplanting langs de hoofdontsluiting.

Cultuurhistorie

Wat betreft de kernkwaliteit `cultuurhistorie` geldt voor het projectgebied de eis dat met ontwikkelingen de cultuurhistorische waarden als drager gebruiken. Het projectgebied ligt in het gebied 'De Monden'. Hier is de ambitie; het zichtbaar houden van de ordening en samenhang tussen de ontginningsassen, die tot uitdrukking komen in enkele en dubbele lintdorpen en bebouwde en onbebouwde ontginningsassen en het herkenbaar houden van de ordening en samenhang binnen een lintdorp, zoals de situatie waarbij slechts aan één zijde van het kanaalboerderijen en woningen staan. Hierbij is met de landschappelijke inpassing rekening gehouden.

Energietransitie

De provincie Drenthe wil de overgang maken naar een duurzame-energiehuishouding. De provincie streeft naar een reductie van 20% van de CO₂-uitstoot in 2020 ten opzichte van 1990. Onderdeel van de gewenste energietransitie is het stimuleren van een hogere productie van zonnestroom (zonnepanelen) en zonnewarmte (zonnecollectoren).

De provincie heeft een forse ambitie met betrekking tot groene energie. Hierbij past uitstekend een vergroting van het aantal zonnepanelen. De laatste paar jaar heeft zonnestroom in Drenthe een grote vlucht genomen. Wat opvalt, is dat de groei zich voornamelijk heel erg toespitst op installatie door particulieren en bedrijven op eigen daken en voor eigen gebruik. Om meer zonne-energie op te kunnen wekken, hebben GS nu de mogelijkheden verkend om te anticiperen op grootschalige grondgebonden initiatieven.

Een ruimtelijk plan kan voorzien in de realisatie van zonne-akkers mits de realisatie voldoet aan de door provinciale staten vastgestelde en in de Omgevingsvisie opgenomen “zonneladder” en de ter uitvoering daarvan door gedeputeerde staten vastgestelde “Beleidskader Zonne-akkers”.

De zonneladder uit de omgevingsvisie 2014:

1. Gebouwgebonden; zon op daken

De productie van zonne-energie wordt zo mogelijk gerealiseerd met behulp van gebouwgebonden installaties. Initiatiefnemer legt zowel zonnepanelen op het dak van de schuur aan als ook op de grond.

2. Grondgebonden; zon op maaiveld

De aanleg van grondgebonden zonne-installaties op maaiveld staat de provincie toe in bestaand stedelijk gebied. Gedacht kan worden aan bedrijventerreinen en woningbouwlocaties die op korte tot middellange termijn geen invulling zullen krijgen. Er gelden daarbij voorwaarden die zorgen voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing. De locatie is geen bestaand stedelijk gebied. Daarom heeft overleg tussen wethouder met gedeputeerde Stelpstra (april 2016) plaatsgevonden over dit initiatief. Het plan is naar aanleiding van dit overleg verder uitgewerkt. De provincie heeft aangegeven de ontwikkeling te ondersteunen indien een mogelijkheid voor participatie wordt geboden. Het plan voorziet hierin.

3. Initiatieven met maatschappelijk draagvlak

Grondgebonden zonne-installaties buiten bestaand stedelijk gebied kunnen alleen op een positieve houding rekenen wanneer de initiatieven voorzien zijn van een breed maatschappelijk draagvlak en kunnen rekenen op betrokkenheid vanuit de directe omgeving. Bij maatschappelijke initiatieven die inhaken op noaberschap, menselijke maat en kleinschaligheid – bijvoorbeeld in de vorm van lokale energiecoöperaties – gaan de provincie in samenspraak met de initiatiefnemers verkennen onder welke voorwaarden toepassing mogelijk is.

Bij de ontwikkeling van het zonnepark is een belangrijk punt de betrokkenheid uit de omgeving. Alle omwonenden zijn persoonlijk geïnformeerd over de ontwikkeling.

Beleidskader zonne-akkers

1 Locaties;

Uit de verkenning blijkt dat Drenthe zich leent voor lokale initiatieven in de vorm van kleinschalige akkers op of aan randen van woon- of werklocaties en voor initiatieven die een iconische uitstraling hebben door ligging en/of vorm, zoals vuilstorten, luchthavens, circuits of infrastructurele projecten.

Voor de locatiekeuze gaat onze voorkeur daarbij nadrukkelijk uit naar plekken waar de opwekking van zonnestroom direct kan worden gekoppeld aan eindgebruikers. Wat betreft locaties voor iconische projecten nodigt de provincie initiatiefnemers uit om hierover van gedachte te wisselen.

De locatie ligt aan de rand van een werklocatie, namelijk aansluitend op het agrarisch bedrijf. De gemeente en de provincie zijn in overleg getreden over de locatie en het ontwerp van de ontwikkeling en het college van Aa en Hunze heeft in principe medewerking verleend aan realisatie (brief 9 nov).

2 Omvang;

De realisatie van zonne-akkers betekent het toevoegen van installaties aan het landschap. Zonne-akkers hebben een bedrijfsmatige uitstraling. Naarmate de omvang toeneemt, wordt de uitstraling meer industrieel. Tegelijkertijd is het vanuit zuinig en doelmatig ruimtegebruik wenselijk dat er een balans gezocht wordt tussen de productie en afname van zonnestroom in de omgeving. Dit streven lijkt terug te komen in het huidige stimuleringsbeleid van het Rijk waar met de regelingen SDE+ en 'Verlaagd tarief voor collectieve opwek' (postcoderoos) ook deze balans gezocht lijkt te worden.

De ontwikkeling is qua schaal passend bij de agrarische bedrijfsbebouwing en het agrarisch landschap. Door de beperkte hoogte van de panelen (max 2 meter) omringd door groen en de schaal (2ha) betekent dat de ruimtelijke uitstraling naar het landschap beperkt is. De ontwikkeling is alleen mogelijk met een SDE+ subsidie, waarmee er een balans wordt gevonden tussen de productie en afname van zonnestroom.

3. Ruimtelijke inpassing; een ontwerp geïnspireerd op kernkwaliteiten

De hierboven genoemde punten maken zowel de locaties als de omvang van zonneakkers tot ruimtelijk logisch en verklaarbaar. Het derde aandachtspunt betreft de impact van zonne-akkers op de directe omgeving. De provincie vraagt initiatiefnemers een plan op te stellen waarin aandacht is voor de ruimtelijke fysieke context met aandacht voor een samenhangend ontwerp, meerwaarde voor het gebied en de inrichting van de randen.

Een landschappelijke inpassing voor deze locatie is uitgewerkt en toegevoegd in bijlage 1. In overleg met de provincie is het ontwerp geïnspireerd op de kernkwaliteit: de openheid van het landschap en het kenmerkende verkavelingspatroon. Bij de ontwikkeling wordt specifieke aandacht gevraagd voor de achterkantsituatie van de zonnepanelen. Als er sprake is van een achterkantsituatie wordt verzocht dit met een haag of bomenrij af te schermen. Hieraan wordt voldaan.

Ladder van duurzame verstedelijking

Artikel 3.15 Verordening

1. Een ruimtelijk plan kan slechts in ruimtevragende ontwikkelingen voorzien op het gebied van woon-werklocaties, verblijfsrecreatie, detailhandel en infrastructuur indien uit het desbetreffende ruimtelijk plan blijkt dat dit op basis van de Ladder voor duurzame verstedelijking gerechtvaardigd is.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op functioneel aan het buitengebied gebonden bebouwing, waaronder in ieder geval begrepen agrarische bebouwing, bebouwing voor natuurbeheer, voor waterbeheer, voor veiligheid en hulpdiensten de opsporing en winning van delfstoffen als aardgas en aardolie of voor de levering van gas, water of elektriciteit.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op ontwikkelingen die vallen onder een Rood-voor-groen dan wel ruimte-voor-ruimte regeling.

Volgens de provinciale verordening is zowel uitbreiding van een agrarisch bedrijf als de winning van elektriciteit geen stedelijke functie. De provinciale ladder van duurzame verstedelijking is daarom niet van toepassing.

Conclusie provinciaal beleid

In eerste instantie past het zonnepark prima binnen het duurzaamheidsbeleid van de provincie. Ruimtelijk past de ontwikkeling niet direct binnen de zonneladder, maar voldoet wel aan de uitvoering hiervan: het beleidskader voor zonneakkers. De locatie en de ruimtelijke inpassing van het initiatief zijn daarom vooraf besproken met de provincie. De provincie heeft zich uitgesproken achter het initiatief te staan.

4. 3. Gemeentelijk beleid**4.3.1. Collegeprogramma Aa en Hunze 2014 - 2018**

De gemeente Aa en Hunze wil een positieve bijdrage leveren aan het gebruik van duurzame energieopwekking. Duurzame ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die toekomstgericht bijdragen aan een schone en mooie omgeving. Dit particuliere initiatief sluit aan bij het duurzaamheidsbeleid.

4.3.2. Structuurvisie Buitengebied Aa en Hunze

In de structuurvisie zet de gemeente in op duurzame energievoorzieningen. Duurzame energieopwekking in de vorm van zonne-energie is één van die manieren. De gemeente heeft als doel om de uitstoot van CO2 met 50% te reduceren in 2025.

De gemeente geeft aan dat zonne-energie een vorm van duurzame energieopwekking is die in het buitengebied een toepassing kan gaan vinden. Het opwekken van energie in zonne-energieparken (velden met zonnepanelen) komt in het buitengebied van Aa en Hunze nog niet voor. Toch is dit een ontwikkeling waar rekening mee moet worden gehouden. De ruimtelijke consequenties van deze vorm van grondgebruik zijn echter groot. Het veenkoloniale gebied dat gekenmerkt wordt door grootschaligheid leent zich daarom voor deze vorm van grondgebruik.

Dit project voorziet in een zonnepark binnen het veenkoloniale gebied. Voor de ontwikkeling is een landschappelijke inpassingsplan opgesteld waarmee de ontwikkeling op een juiste wijze in het landschap wordt ingepast.

4.3.3. Conclusie gemeentelijk beleid

De ontwikkeling voldoet aan het gemeentelijk beleid. Een zonnepark draagt bij aan de duurzaamheidsambitie van de gemeente.

5. OMGEVINGSASPECTEN

Bij de realisatie van nieuwe ontwikkelingen moet, met het oog op de uitvoerbaarheid van het plan, worden onderzocht of in de toekomst sprake is van een goede omgevings situatie. Daarbij wordt getoetst aan de sectorale wet- en regelgeving op het gebied van milieu, ecologie, archeologie en water.

5. 1. Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan moet, met het oog op beschermenswaardige natuurwaarden, rekening worden gehouden met de regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het provinciale bescherming van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en Weidevogelleefgebieden.

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat is beschermd onder de Natuurbeschermingswet betreft het Drentsche Aa-gebied (op circa 5 km afstand). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 400 meter. Vanwege de aard van de ontwikkeling, realisatie zonnepanelen, en de afstand tot beschermde natuurgebieden zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Areaalverlies, versnippering, verandering van de waterhuishouding, verontreiniging, vermessing/verzuring en verstoring treden niet op.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet geldt een algemeen verbod voor het verstoren en vernietigen van beschermde plantensoorten, beschermde diersoorten en hun vaste rust- of verblijfplaatsen. Onder voorwaarden is ontheffing van deze verbodsbepalingen mogelijk. Voor soorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en een aantal Rode-Lijst-soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

Het projectgebied betreft een intensief in gebruik stuk agrarisch grond. De locatie is door het huidige gebruik ongeschikt als groeiplaats voor bijzondere en beschermde plantensoorten. Het vormt ook geen waardevol habitat voor beschermde dieren.

Het plan stelt geen directe ingrepen aan de watergangen voor. Ook worden geen bomen gekapt. Er worden dus geen potentiële vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten geschaad. Het plan is dus uitvoerbaar binnen de kaders van de Flora- en faunawet.

Voor alle soorten is de zorgplicht van kracht. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving. Het omgevingsaspect ecologie levert voor zowel gebieds- als soortenbescherming geen belemmeringen op voor dit project.

Op grond van bovenstaande analyse worden effecten op matig en zwaar beschermde planten- en diersoorten uitgesloten; de plannen zijn niet in strijd met het gestelde binnen de Flora- en faunawet en de Nieuwe Wet natuurbescherming.

5. 2. Cultuurhistorie en archeologie

5.2.1. Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting van een ruimtelijk plan worden beschreven op welke manier rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden in het projectgebied.

De bestaande oude boerderij op het perceel is van cultuurhistorische waarde. In het geldende bestemmingsplan is deze beschermd middels de aanduiding 'karakteristiek'. Hiermee op deze manier wordt de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de boerderij behouden. Ook zijn de structuren en kenmerken van het landschap als cultuurhistorisch waardevol. Bij het ontwerp van de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met de cultuurhistorische waarden. De ontwikkeling tast de kenmerken van het landschap dan ook niet aan. Tevens vinden er geen ingrepen in de bestaande bebouwing plaats.

5.2.2. Archeologie

Ter bescherming van eventuele archeologische waarden in de bodem is de Monumentenwet van toepassing. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven.

In het geldende bestemmingsplan zijn de gronden waar zich mogelijk archeologische resten bevinden beschermd middels de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. Deze waarden zijn toegekend op basis van provinciaal- en gemeentelijk beleid. Voor onderhavig projectgebied is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5' opgenomen. Voor ontwikkelingen dieper dan 30 centimeter en groter dan 500 m² is een archeologisch onderzoek vereist.

Met de bouw van het zonnepark is slechts sprake van geringe bodemingrepen. In het voorgenomen initiatief worden de zonnepanelen aan frames bevestigd die verticaal in de grond worden verankerd. De frames zijn vergelijkbaar met heipalen. Een (betonnen) fundering is niet noodzakelijk. Er is feitelijk daarom sprake van een oppervlakte ruim onder de 500 m². Archeologisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Indien bij bodemingrepen archeologische resten worden aangetroffen, geldt op grond van artikel 53 van de Monumentenwet een meldingsplicht.

5. 3. Water

Sinds 1 november 2003 is het verplicht plannen in het kader van de Wet ruimtelijke ordening te toetsen op water. De watertoets is een procesinstrument dat moet waarborgen dat gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder. Het projectgebied ligt in het beheersgebied van Hunze en Aa's.

Het voorgenomen plan is aan het Waterschap kenbaar gemaakt via de digitale watertoets (kenmerk: 20161124-33-14138). Hieruit blijkt dat de korte procedure van toepassing is. De watertoets is als bijlage 2 opgenomen. In de watertoets zijn een aantal adviezen opgeno-

men waar met de uitvoering van het project rekening mee gehouden wordt. Hieronder wordt op de belangrijkste adviezen ingegaan.

Het beoogde voornemen heeft in beginsel beperkte gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daarom niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd in niet-uitlogbare materialen.

5. 4. Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

Het zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat. Bedrijven in de omgeving vormen ook geen belemmering, omdat een zonnepark geen gevoelige functie betreft. Het zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

5. 5. Bodem

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd.

Bodemonderzoek is noodzakelijk, indien er mensen langer dan 2 uren per dag in een bouwwerk verblijven. Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven.

Bovendien zijn geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd. Binnen het terrein is sprake van een gesloten grondbalans. Tot slot worden geen ernstige verontreinigingen verwacht, gelet op het voormalig agrarisch gebruik. Het is dus aannemelijk dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde functie. De kwaliteit van de bodem staat daardoor de uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning niet in de weg.

5. 6. Geluid

Voor geluidhinder van de meeste inrichtingen zijn de algemene regels van het *Activiteitenbesluit* van toepassing. Op grond van de *Wet geluidhinder* geldt rond wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur, spoorwegen en inrichtingen die “in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken”, een geluidzone. Bij ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd.

Het zonnepark is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de *Wet geluidhinder* achterwege blijft. Ook een onderzoek in het kader van het *Activiteitenbesluit* (Wet milieubeheer) is niet nodig. Het zonnepark veroorzaakt ook geen relevante geluidbelasting. De inrichting valt wel onder de werkingssfeer van het *Activiteitenbesluit*, maar is niet meldings- of omgevingsvergunningsplichtig voor het onderdeel milieu.

5. 7. Luchtkwaliteit

Het aspect luchtkwaliteit is verankerd in de Wet milieubeheer. Het zonnepark draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit. Het project gaat namelijk in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Alleen in de aanlegfase vinden meer intensief verkeersbewegingen plaats. In de gebruiksfase vinden incidenteel verkeersbewegingen plaats die samenhangen met het beheer en onderhoud van het zonnepark.

5. 8. Externe veiligheid

De externe veiligheid gaat over het beheersen van risico's. Daarbij gaat het om risico's die worden veroorzaakt door risicovolle inrichting, het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en door buisleidingen.

Het zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

5. 9. Lichthinder

De werking van zonnepanelen is gebaseerd op het opvangen van (zon)licht. De zonnepanelen zelf vormen geen lichtbron. Lichthinder wordt dan ook niet verwacht. Reflectie van zonlicht is nadelig voor het rendement en wordt dus ook om die reden zoveel mogelijk voorkomen. Reflectie van zonlicht leidt niet tot hinder op aangrenzende wegen, omdat er wordt gekozen het zonnepark volledig uit het zicht te houden.

5. 10. Kabels en leidingen

In de buurt van het projectgebied lopen geen kabels of hogedrukleidingen die van belang zijn voor de gewenste ontwikkeling in het projectgebied.

6. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een project. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

6. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is de ontwikkeling voorgesteld aan de betrokken overlegpartners. De provincie Drenthe heeft aangegeven te kunnen instemmen met de ontwikkeling van het zonnepark.

De ontwerpbeschikking van de omgevingsvergunning met bijbehorende stukken, waaronder de voorliggende ruimtelijke onderbouwing, wordt vervolgens gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Eenieder wordt op deze wijze in de gelegenheid gesteld om bedenkingen tegen het initiatief kenbaar te maken.

De ingekomen zienswijzen worden door de gemeente beantwoord en meegewogen in de besluitvorming omtrent het verlenen van de omgevingsvergunning. Tegen dit besluit bestaat de mogelijkheid voor beroep en hoger beroep. De uitkomst van voornoemde procedure toont de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het project aan.

6. 2. Economische uitvoerbaarheid

Voor de totstandkoming van dit zonnepark is een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) verleend, waarmee de zogeheten onrendabele top van de elektriciteitsproductie van het zonnepark via een bedrag per kWh wordt gecompenseerd. Met de SDE+ vult het Rijk de elektriciteitsopbrengsten voor de initiatiefnemer aan tot het basisbedrag dat nodig is om de investering terug te kunnen verdienen. Middels de SDE+ is het project financieel haalbaar.

De kosten voor de ontwikkeling komen voor rekening van de initiatiefnemer. De uitvoerbaarheid van het beoogde zonnepark is hiermee zeker gesteld, mits voldaan wordt aan bovengenoemde aspecten.

7. AFWEGING EN CONCLUSIES

De bouw van het zonnepark is in overeenstemming met de relevante beleidsuitgangspunten op rijks, provinciaal en gemeentelijk niveau. Daarnaast voldoet de ontwikkeling een goede ruimtelijke inpassing en de daarbij gestelde voorwaarden en afwegingskaders. Voor het zonnepark is een landschappelijke inpassing gemaakt en is een volledige belangenafweging gedaan. Verder veroorzaakt dit project geen conflicten met de sectorale wet- en regelgeving. In de beoogde situatie is sprake van een verantwoorde milieusituatie, met inachtneming van de voorgestelde maatregelen.

Conclusie

Het verlenen van een omgevingsvergunning voor het project is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

= = =

BIJLAGE 1

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING
NIEUW ANNERVEEN
ZONNEVELD HUNZEWEG 41

Landschappelijke inpassing Nieuw Annerveen
zonneveld Hunzeweg 41

Code 20160560.1 / 19-1-2017

INHOUDSOPGAVE

blz

1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Planvorm	2
2. PROGRAMMA	3
3. CULTUURHISTORIE EN LANDSCHAP	6
4. BESTAANDE SITUATIE	10
5. WENSELIJKE SITUATIE	13

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

Dhr. Boontjes in Nieuw Annerveen heeft in 2014 SDE subsidie (stimuleringsregeling duurzame energie) aangevraagd en gekregen voor het plaatsen van zonnepanelen op zijn bedrijfsgebouwen. Slechts een deel van deze aangevraagde subsidie kan optimaal gebruikt worden voor het realiseren van de panelen op de daken, een deel van het dak is niet geschikt door de oriëntatie op het noorden en een deel moet vrij worden gehouden voor lichtinval (voor dierwelzijnseisen) bij nieuwe stallen. Boontjes kan door ook zonnepanelen te plaatsen op het maaiveld gebruik maken van het budget dat de RVO voor hem gereserveerd heeft. Hierbij wil hij bijdragen aan de doelstelling van 14% duurzaam in 2020. Voor het plaatsen van zonnepanelen (zonneweide) op het maaiveld is een omgevingsvergunning vereist voor bouwen en afwijken van het bestemmingsplan. Binnen het huidige bouwblok is hiervoor niet voldoende ruimte. Het zal gaan om een oppervlakte van ongeveer 2 ha. Omdat de SDE subsidie is toegekend op een niveau dat een acceptabele exploitatie mogelijk maakt, is bij het verkrijgen van de vergunning op korte termijn het mogelijk het plan te realiseren.

De locatie ligt aan de Hunzeweg 41 in Nieuw Annerveen in de gemeente Aa en Hunze. Het bedrijf betreft een gemengd bedrijf met pluimvee en akkerbouw. Het zonnenveld ligt achter het bestaande erf en is vanuit de omgeving slechts vanaf een afstand zichtbaar.

Figuur 1. Situering plangebied

1. 2. Planvorm

In de omgevingsvisie van de provincie Drenthe is een ruimtelijk kader voor zonnestroom geïntroduceerd: de zonneladder. Langs deze ladder wordt in drie stappen gekeken naar geschikte locaties: eerst op dak, daarna op bestemde locaties binnen bestaand stedelijk gebied en als laatste stap op overige locaties. Bij verschillende gemeenten in Drenthe is er de bereidheid om deze vorm van hernieuwbare energie in het landschap te faciliteren. In het ruimtelijk beleid van de provincie is vooralsnog niet expliciet rekening gehouden met de ontwikkeling van grondgebonden zonne-akkers.

Voor het realiseren van een plan dat goed aansluit op de structuur van het landschap en rekening houdt met de waarden van het landschap is deze landschappelijke inpassing opgesteld. De toelichting van deze landschappelijke inpassing gaat in op het programma, de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de locatie, de bestaande situatie en de situatie bij realisatie van het zonneveld en de aanvullende beplantingsstructuur.

Door de initiatiefnemer is een tweetal offertes aangevraagd bij leveranciers van zonnepanelen. Op basis hiervan is een voorkeursopstelling gemaakt, waarvan de landschappelijke inpassing in beeld wordt gebracht. De exacte opstelling van de panelen wordt uitgewerkt bij de uitvoering van het plan en de aanvraag van de bouwvergunning.

Figuur 2. Opstelling zonnepanelen met begrazing

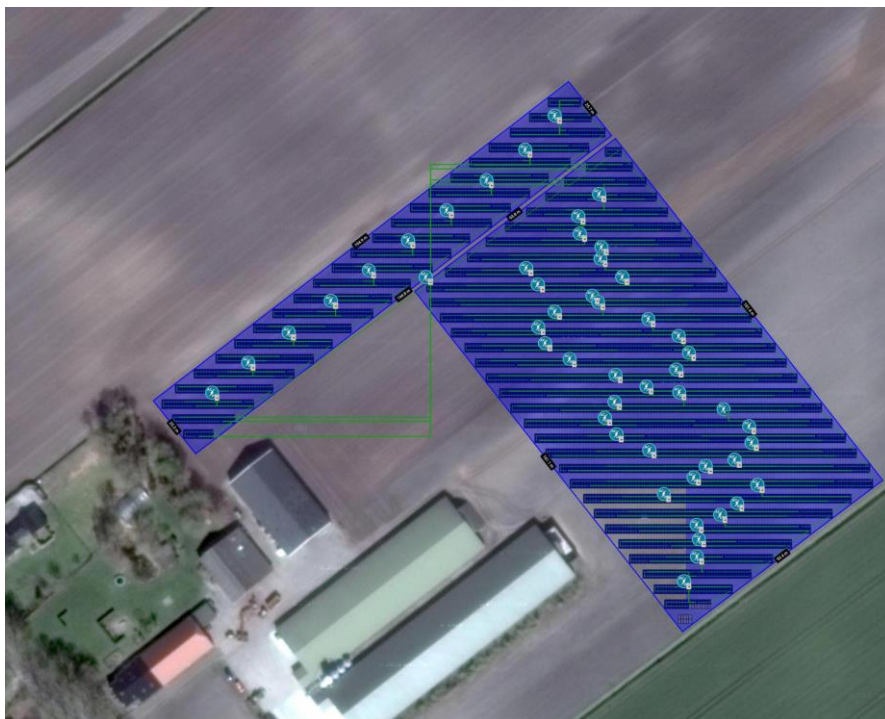
2. PROGRAMMA

In het plan wordt rekening gehouden met een opstelling van ongeveer 2 ha. De panelen zijn optimaal op het zuiden gericht, met een hellingshoek van de panelen van ca. 15 procent. Dit is een optimale hoek voor panelen in een maaiveld opstelling. De mogelijke schittering naar de omgeving is hierdoor beperkt. De hoogte van de top van de panelen bedraagt maximaal 2 meter boven het maaiveld. De afstand tussen de panelen bedraagt bij een lengte van 3 meter, ongeveer 2,6 meter. De hoogte van de panelen is zodanig gekozen dat het onderhoud van het gras onder de panelen, door begrazing of door middel van maaien goed uitgevoerd kan worden.

In zijn algemeenheid moet een veld met zonnepanelen worden afgezet met een afrastering. De inpassing kan met verschillende landschappelijke structuren vormgegeven worden. Voorbeelden hiervan zijn water, heggen en hagen, singels, lanen, dijken en grondwallen. Rondom het terrein met zonnepanelen wordt een hekwerk aangebracht dat gesitueerd wordt binnen de landschappelijke inpassing en niet beeldbepalend wordt. De inpassing is zodanig dat de panelen voor het grootste gedeelte niet zichtbaar zijn in het landschap. Door een wat lagere vorm van inpassing te kiezen voor de zonnepanelen wordt de openheid van het landschap voor een groot deel gerespecteerd. Het terrein vormt met de landschappelijke inpassing en met het extensief beheer van de ondergrond een aanvulling op het agrarisch gebied. In die zin is sprake van dubbelgebruik van de ruimte.

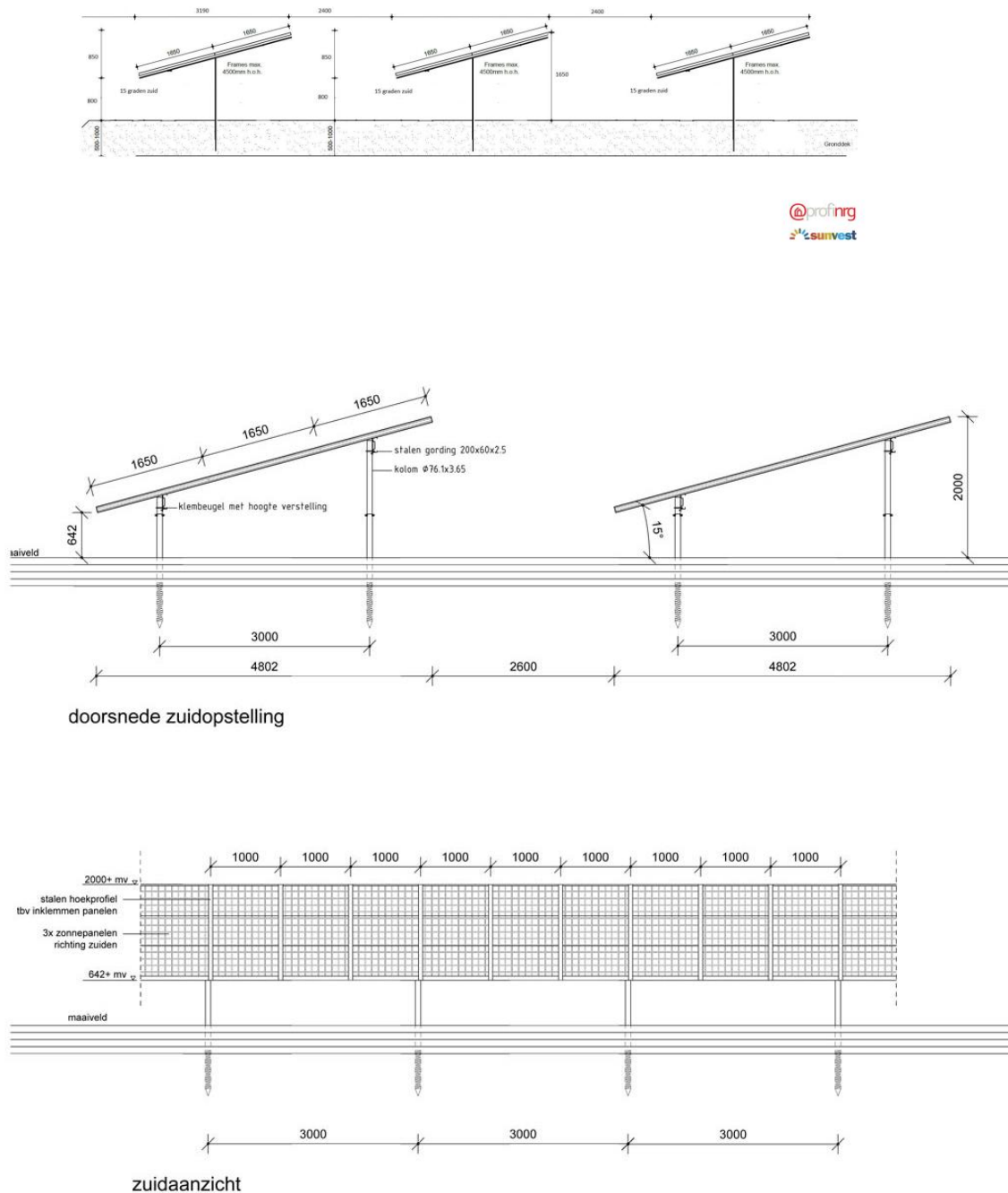
Bij de uitwerking van het voorkeursmodel zijn de volgende uitgangspunten toegepast.

- Centraal over de locatie ligt een pad, dat het gedeelte met de bedrijfsgebouwen verbindt met het achtergelegen agrarisch gebied. Deze lijn loopt in een rechte lijn in noord- oostelijke richting.
- Het gebied naast het bestaande erf, aan de noordwestzijde kan benut worden voor zonne-energie.
- Achter de bestaande bedrijfsgebouwen wordt een ruimte van 10 meter vrijgehouden als verkeersruimte rondom het bedrijf.
- De sloten naast het erf kunnen vanaf de aangrenzende percelen beheerd worden. Deze percelen zijn in eigendom.
- Naast het zonneveld wordt een zone van 7 meter gebruikt voor de inpassing met beplanting, een hekwerk indien nodig en een onderhoud-pad voor de beplanting.
- Bij het centrale pad wordt, indien een hekwerk noodzakelijk is een automatische sluiting toegepast.
- De landschappelijke inpassing is tweeledig. Enerzijds is de inpassing gericht op het inpassen van de zonnepanelen, anderzijds wordt inpassing van de bestaande bebouwing versterkt. Hierdoor is sprake van een deel compensatie van de wijzigingen in het landschap.

Figuur 3. Varianten situering zonnepanelen

REALISATIE ZONNEPANELEN VELDOPSTELLING PRINCIPEOPSTELLING

Figuur 4. variatie opstellingen met onder begroeiing van gras

3. CULTUURHISTORIE EN LANDSCHAP

De projectlocatie ligt op de overgang van het beekdal van de Hunze naar het Veenontginning-landschap aan de Hunzeweg. Het Veenkoloniale landschap met zijn kanalen en wijken ligt noordoostelijk van het gebied. Van oorsprong lagen aan de noordzijde en aan de zuidzijde van het erf een pad. Het verkavelingspatroon met de sloten aan de Hunzeweg is van oorsprong onregelmatig van structuur. De opstreckende structuur van de verkaveling in noordelijke richting is gekoppeld aan de Veenkoloniale structuur. Aan de voorzijde van het erf is van oorsprong een zandkop aanwezig.

Figuur 5. Globale projectie locatie Nieuw Annerveen

Figuur 6. Luchtfoto huidige situatie, silo nog niet aanwezig op luchtfoto (bron Bing)

In de huidige situatie ligt het erf in een halfopen landschap. De Hunzeweg heeft een wat besloten karakter door de aanwezigheid van de laanbeplanting en de erven met bebouwing. Het naar achter gelegen landschap is open van karakter met verspreid enkele erven. Door het gebogen tracé van de Hunzeweg is de ervaring van het landschap aangrenzend aan de Hunzeweg gevarieerd. Het landschap rondom de Hunze heeft een sterk recreatief en natuurlijk karakter. Aan de noordoostzijde van de Hunzeweg is het landschap voornamelijk agrarisch van karakter. Specifiek voor de locatie is waardevol de bestaande beplanting en de bestaande oude boerderij. Bijzonder van de locatie is dat voor het erf het landschap in gebruik is als agrarische grond. Daarmee ligt een groot deel van het erf los van de doorgaande weg. De nieuwe bedrijfsbebouwing is aan de voorzijde vrijwel niet zichtbaar.

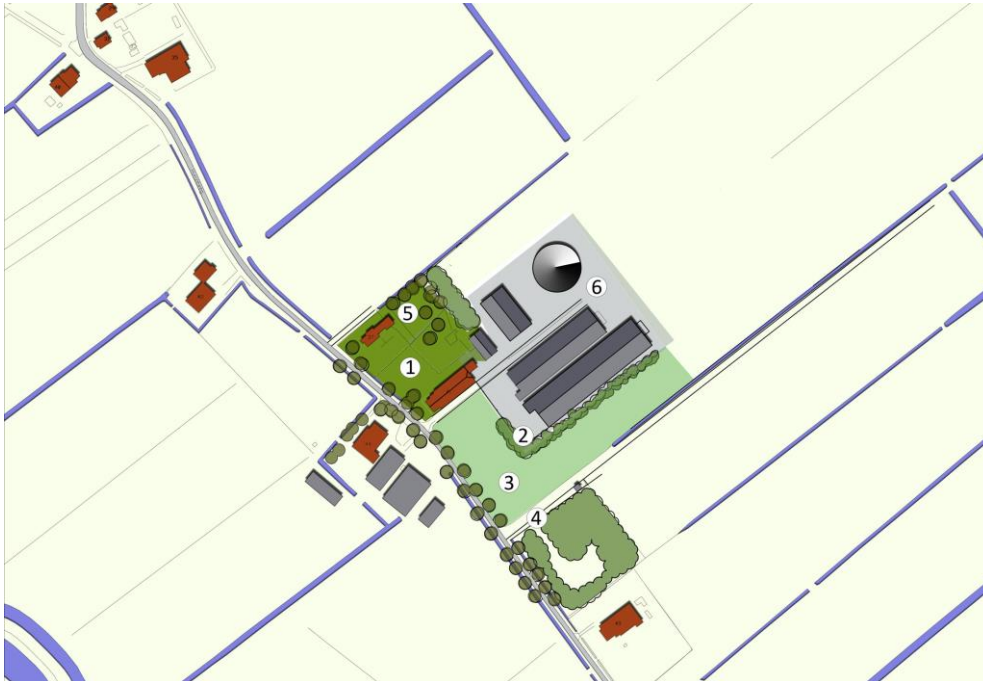

Figuur 7. Agrarische grond aan de voorzijde van het erf

Figuur 8. Bestaande karakteristieke boerderij met hagen

4. BESTAANDE SITUATIE

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

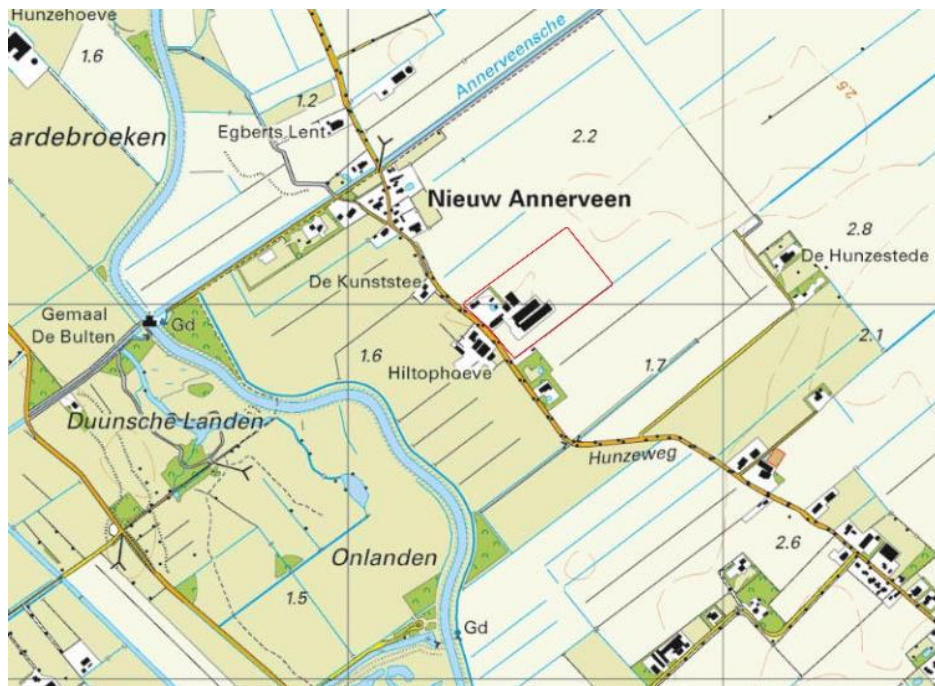
Ontwikkeling zonneenergieveld, 2 ha

Bestaande situatie

- 1 bestaande tuinen
- 2 bestaande dichte opgaande beplanting aan de voorzijde en aan de zijkant van de stallen
- 3 bestaande akkerbouwgrond
- 4 tijdelijke opslag bieten en oogst
- 5 bestaande bomen aan de achterzijde van de naastgelegen woning
- 6 bestaande bedrijfsgebouwen en silo

Figuur 9. Bestaande situatie

Het erf is opgebouwd uit een deel dat tegen de weg gesitueerd is en een deel met de bedrijfsbebouwing, dat terug ligt ten opzichte van de oude bebouwingsstructuur. Hiermee is de oorspronkelijke landschappelijke structuur gerespecteerd. Het landschap loopt als het ware rondom het erf. De achterste bebouwing is aan de voorzijde goed ingepast met opgaande beplanting, een talud met dichte struikenrij. Aan de noordwestzijde is de beplanting langs de bebouwing niet aanwezig. Aan de voorzijde wordt de bebouwing voor een groot deel aan het beeld onttrokken door de bestaande erven en de bestaande beplanting. Het landschap rondom de locatie wordt met name ervaren vanaf het fietspad langs de Annerveense mond of het Annerkanaal en vanaf de Hunzeweg. Vanaf deze locaties zal het zonneveld voor een groot deel opgaan in de opgaande beplanting van de omgeving. De bestaande beplanting schermt een deel van het erf af. Een deel van de bestaande bebouwing is vanaf het fietspad langs de Annerveense mond of het Annerkanaal goed zichtbaar.

Figuur 10. Uitsnede topografische kaart.

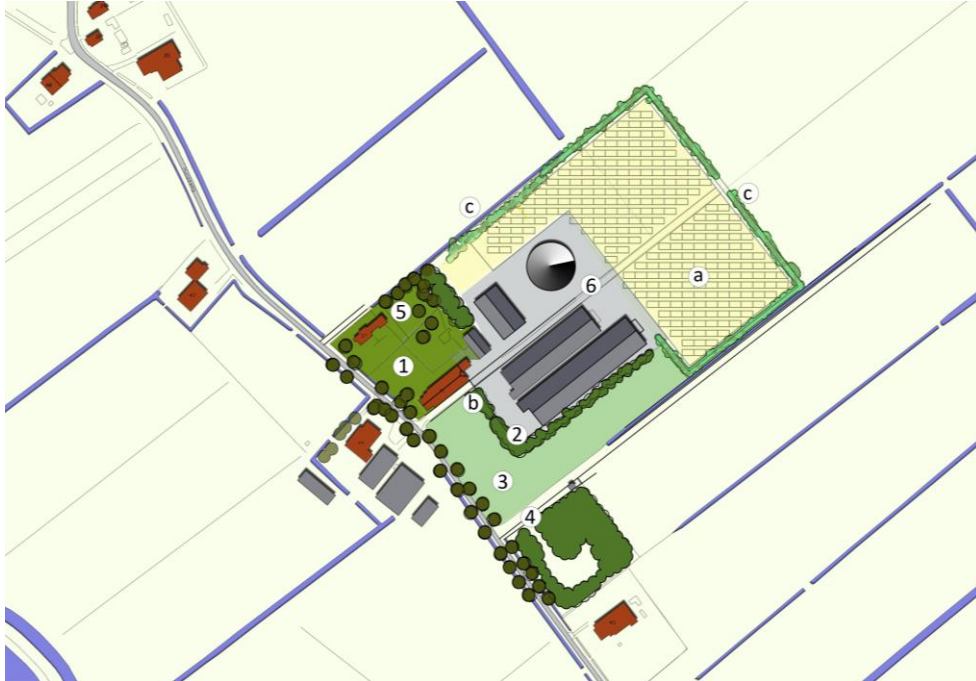

Figuur 11. Beeld vanaf het fietspad langs de Annerveense mond bij Nieuw Annerveen en uitgezoomd op de bedrijfslocatie.

Figuur 12. Zicht op de locatie vanaf de Hunzestede

5. WENSELIJKE SITUATIE

Bestaande situatie

- 1 bestaande tuinen
- 2 bestaande dichte opgaande beplanting aan de voorzijde en aan de zijkant van de stallen
- 3 bestaande akkerbouwgrond
- 4 tijdelijke opslag bieten en oogst
- 5 bestaande bomen aan de achterzijde van de naastgelegen woning
- 6 bestaande bedrijfsgebouwen en silo

Nieuwe situatie

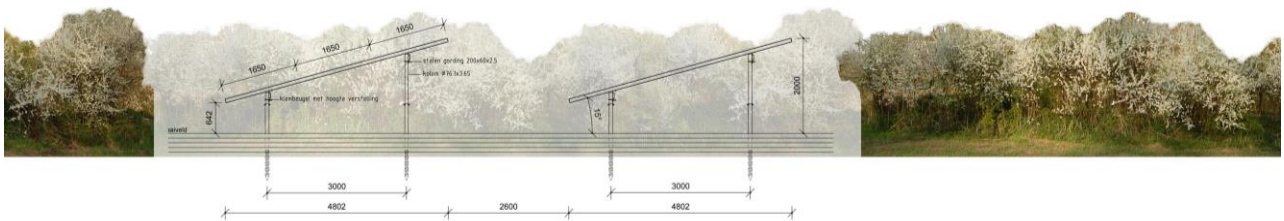
- a zonneveld, ca. 2 ha, hoogte panelen ca. 2 meter
- b aanvullen struikvormige beplanting voorzijde (3-5 meter hoog) gemengde inheemse beplanting
- c hegbeplanting, 1 maal per 3 jaar terugzetten (1,5-2 meter hoog), beplantingsstrook 5 meter breed gemengde inheemse beplanting

Figuur 13. Landschappelijke inpassing

Het zonne-energieveld wordt vrijwel in zijn geheel met een inheemse heg omgeven. Door deze inpassing wordt het terrein zoveel mogelijk aan het beeld onttrokken. Deze heg bestaat uit inheemse planten en wordt éénmaal in de twee of drie jaar teruggezet. Hierdoor bloeit de heg regelmatig en vormt hiermee een waardevolle dichte ecologische structuur. De heg is ongeveer 1,5 tot 2 meter hoog. Soms zal een deel van de panelen hierdoor een beetje zichtbaar zijn. De hoogte van de panelen is veel lager dan de goothoogte van de bedrijfsgebouwen. In het silhouet zal door de beperkte hoogte van de inpassing met een heg, de invloed op de openheid van het landschap en de hoogte van de panelen beperkt zijn. De soorten in de heg bestaan uit 20 % meidoorn, 20 % haagbeuk, 20 % sleedoorn, 20% veldesdoorn en 20% hultst.

Het voorste deel van het erf wordt aan de westzijde goed ingepast door een opgaande beplantingsstructuur van eiken met onderbeplanting. Deze onderbeplanting wordt met name bepaald door natuurlijke opslag. Ook deze onderbeplanting wordt regelmatig teruggezet. De bedrijfsgebouwen worden aan de westzijde ingepast met de dichte hegbeplanting. Hiermee wordt de landschappelijke inpassing van het erf verbeterd aan deze zijde.

Figuur 14. Situering zonnepanelen ten opzichte van de landschappelijke inpassing

BIJLAGE 2

datum 24-11-2016
dossiercode 20161124-33-14138

STANDAARD WATERPARAGRAAF - KORTE PROCEDURE

U heeft het Waterschap Hunze en Aa's geïnformeerd over het plan *Ruimtelijke onderbouwing zonnepark Nieuw Annerveen - Hunzeweg 41* door gebruik te maken van de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Korte procedure van de watertoets is doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap Hunze en Aa's een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van deze standaard waterparagraaf.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.

Bij eventuele aanpassingen van het plan die van invloed zijn op de waterhuishouding moet met het waterschap overlegd worden. Mogelijk zijn de aanpassingen reden om voor het aangepaste plan nogmaals de Digitale watertoets uit te voeren.

PLAN: Ruimtelijke onderbouwing zonnepark Nieuw Annerveen - Hunzeweg 41

Algemene projectgegevens:

Projectomschrijving:

Betreft de bouw van een zonnepark van circa 2 hectare. - Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. - De panelen en de constructie wordt uitgevoerd in niet-uitloogbare materialen.

Oppervlakte plangebied:

19520 m²

Toename verharding in plangebied:

{verhardingtoename}

Aanvrager / initiatiefnemer:

Naam: J. Posthumus

Organisatie: Rho Adviseurs voor de leefruimte

Postadres: Druifstreek 72C

PC/plaats: 8911 LH Leeuwarden

Telefoon:

Fax:

E-mail: jan-jacob.posthumus@rho.nl

Gemeente Aa en Hunze

Contactpersoon RO Aa en Hunze

Telefoon: 0592 - 267777

E-mail: gemeente@aaenhunze.nl

Waterschap

<mailto:w.kastelein@hunzeenaas.nl>

Aquapark 5
Veendam
Postbus 195
9640 AD
Veendam

T (0598) 69 34 14
F (0598) 69 38 93
<http://www.hunzeenaas.nl/>

Geachte J. Posthumus,

Het klimaat is aan het veranderen. De gevolgen zijn ook in onze omgeving merkbaar. Regenbuien worden extremer. Er valt in een korte periode meer regen, maar ook nattere winters en drogere zomers komen steeds vaker voor. Ook stijgt de zeespiegel, waardoor waterafvoer naar zee minder eenvoudig wordt en dijken moeten worden verhoogd. Op sommige plaatsen in ons beheergebied hebben we te maken met bodemdaling. Ook bij ruimtelijke plannen dient men hiermee rekening te houden. Gevolgen van extreme neerslag- gebeurtenissen mogen geen wateroverlast veroorzaken, er moet voldoende water zijn ingeval van lange perioden met droogte en het watersysteem dient voldoende veilig te zijn.

Op grond van artikel 12 uit het besluit ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterschap Hunze en Aa's beoordeeld wat de invloed van het plan op de waterhuishouding is en geeft een wateradvies.

Waterparagraaf

In het kader van de ontwikkelingen van dit plan dient overleg gevoerd te worden met waterschap Hunze en Aa's. De wijze waarop de aanvrager het waterschap informeert over ruimtelijke plannen en om advies vraagt, hangt sterk af van de aard van het plan. In de waterparagraaf dienen de keuzes in ruimtelijke plannen ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd worden beschreven. Het wateradvies van het waterschap moet daarin zijn meegenomen.

Bij het opstellen van de waterparagraaf zijn ruimtelijk relevante criteria te onderscheiden in criteria die betrekking hebben op de locatiekeuze en in criteria die betrekking hebben op de inrichting van een ruimtelijk plan. In de waterparagraaf van het bestemmingsplan dienen zowel de huidige- als toekomstige relevante thema's worden beschreven. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de thema's die in de waterparagraaf kunnen worden meegenomen: veiligheid, wateroverlast, afvalwater & riolering, grondwater & ontwatering, peilen & drooglegging, waterkwaliteit & volksgezondheid, inrichting watersysteem, natuur & ecologie en bodemdaling.

Waterhuishoudkundige consequenties van een plan mogen niet op de omgeving afgewenteld worden. Het waterschap streeft er naar om de ingrepen binnen een peilgebied waterneutraal te houden. Wateraspecten die met een specifiek instrument geregeld kunnen worden, worden in de watertoets wel gesignaleerd maar niet geregeld. In het afgegeven advies wordt wel verwezen naar de regelstellende instrumenten zoals, de Keur van het waterschap, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen, Besluit bodemkwaliteit, peilbesluit, gemeentelijke verordening, watervergunning.

Thema wateroverlast

Het waterschap zorgt voor het functioneren van het watersysteem. Het watersysteem moet nu, maar ook op de lange termijn,

goed functioneren. Het watersysteem moet zodanig zijn dat de inundatienormen niet worden overschreden bij toekomstige veranderingen zoals klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Dit is gebaseerd op het principe van niet-afwentelen zowel bestuurlijk, financieel en geografisch, in de tijd op elk schaalniveau. Er zijn landelijke werknormen (Nationaal Bestuursakkoord Water) opgesteld voor wateroverlast. Het gaat hierbij om wateroverlast, die ontstaat door inundatie vanuit oppervlaktewater als gevolg van lokale neerslag. De normen zijn uitgedrukt in de kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het maaiveld overschrijdt.

Grondgebruikstype Maaiveldcriterium Inundatienorm (1/jaar)

grasland 5% 1/10

akkerbouw 1% 1/25

hoogwaardige land- en tuinbouw 1% 1/50

glastuinbouwgebied 1% 1/50

bebouwd gebied 0% 1/100

Bovenstaande werknormen zijn gebaseerd op basis van de middenvariant van het klimaatscenario 2050 van het KNMI (klimaatscenario G).

In open water in stedelijk gebied kan water geborgen worden. De berging is afhankelijk van het oppervlak open water en de maximale toelaatbare peilstijging. In een situatie $T=10$ (T = herhalingstijd in jaren) wordt een geoorloofde peilstijging van 0,40 meter gehanteerd en ingeval van een $T=100$ (inclusief 13% klimaatverandering) is dat afhankelijk van de laagst gelegen gronden in het stedelijk gebied, 0% van het bebouwd gebied mag inunderen. Hierbij moet opgemerkt worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere norm (nm. de norm van het grondgebruikstype grasland) van toepassing is dan het bebouwd gebied. Bepaalde gebieden kunnen zelfs aangewezen worden voor de tijdelijke opvang van water.

Bij stedelijke uitbreidingen of herstructureringen mag een toename van het verhard oppervlak niet resulteren in een extra belasting van het watersysteem, er moet waterneutraal gebouwd worden. Dit houdt in dat de initiatiefnemer voldoende maatregelen neemt om de versnelde waterafvoer, te compenseren. De initiatiefnemers van de uitbreiding van het verhard oppervlak moeten er voor zorgen dat ze voldoende compenserende maatregelen nemen.

Voor de berekening van de vereiste waterberging, om de toename van het verhard oppervlak te compenseren, wordt gebruik gemaakt van de regenduurlijnmethode. Met deze methode kan op basis van het oppervlak open water, de maximale peilstijging, de afvoernorm bij maatgevende afvoer, maatgevende buien en het maatgevende klimaatscenario op eenvoudige wijze inzichtelijk gemaakt worden hoeveel extra waterberging vereist is.

Voor stedelijke gebieden betekent dit concreet dat een regenbui van 89 mm in 24 uur opgevangen moet kunnen worden zonder dat de inundatienorm en de toegestane gebiedsafvoer wordt overschreden.

Als vuistregel hanteert het waterschap dat per m² toename verhard oppervlak 80 liter extra waterberging gerealiseerd moet worden in het plangebied. In het definitieve wateradvies van het waterschap wordt een maatwerkberekening opgenomen voor de benodigde extra berging.

Thema afvalwater & riolering

De vergunningencheck van het [Omgevingsloket](#) geeft u nadere informatie over de vergunningplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Voor het toepassen van grond en baggerspecie in het oppervlaktewaterlichaam geldt een meldingsplicht op grond van het besluit Bodemkwaliteit. Meer informatie hierover kunt u vinden op de site van [Meldpunt Bodemkwaliteit](#).

Informatie over het Activiteitenbesluit kunt u vinden op de [Activiteitenbesluit internet module](#).

Samenwerking in de waterketen leidt tot een grotere doelmatigheid en verdergaande kwaliteitsverbetering van het oppervlaktewater. In een groot deel van het bestaand stedelijk gebied wordt het hemelwater en het afvalwater verzameld in een gemengd rioolstelsel. Via het gemengde stelsel wordt dit afvalwater getransporteerd naar de RWZI, waar het na zuivering geloosd wordt op het oppervlaktewater. Door het hemelwater gescheiden te houden van het afvalwater wordt het hemelwater niet vervuild en kan dit schone water behouden blijven voor het watersysteem. Ook is een vermindering van het volume afvalwater gunstig voor de capaciteit van de bestaande riolering, transportvoorzieningen en de RWZI. Het vrijkomende hemelwater na afkoppeling mag niet resulteren in een versnelde afvoer en het hemelwater mag in principe niet door diffuse bronnen zijn verontreinigd voordat het in het oppervlaktewatersysteem terecht komt.

Verontreiniging voorkomen

De invloed van diffuse bronnen op hemelwater moet zoveel mogelijk worden beperkt door het hanteren van de beleidsuitgangspunten in het landelijk emissiebeleid. Dit gaat volgens de trits voorkomen, scheiden en zuiveren. Door het gebruik van preventieve/ brongerichte maatregelen komt hemelwater met zo weinig mogelijk vervuilende stoffen of uitlogende materialen in aanraking en blijft het zo schoon mogelijk. Het uitgangspunt bij de invulling van deze zorgplicht is het gebruik van de beste beschikbare technieken. Alternatieve maatregelen zijn ook acceptabel, mits deze maatregelen aantoonbaar hetzelfde effect opleveren. Op grond van de huidige wet- en regelgeving is het niet de bedoeling om de zorgplicht volledig af te kaderen. De lozer mag zelf invulling geven aan de zorgplicht.

Mogelijke preventieve/brongerichte maatregelen zijn:

- - Bij nieuwbouw en renovatie zo weinig mogelijk uitlogende materialen zoals zink, koper en lood gebruiken. Alternatieven gebruiken heeft de voorkeur. De nationale pakketten duurzaam bouwen geven handvaten voor alternatieven;
- - Hondenuitlaatplaatsen aanleggen of mogelijkheid bieden of de verplichting in de apv opnemen om hondenpoep op te ruimen;
- - Afvalinzamelpunten plaatsen in woonbuurten, langs toegankelijke wegen voor burgers en op publieksintensieve locaties als pleinen en markten om zwerfvuil te voorkomen;
- - Autowasplaatsen aanleggen of autowassen op straat verbieden in de apv om menging van autowaswater met hemelwater te voorkomen;
- - De openbare ruimte zodanig inrichten dat onkruidgroei zo weinig mogelijk kans krijgt. Hiermee kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen worden voorkomen of beperkt. Het rapport "Handboek Bestrijdingsmiddelen in stedelijk gebied" gaat hierop in. Als de middelen toch gebruikt worden, dan moet de gebruiker maatregelen treffen om contact met hemelwater zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de methode voor Duurzaam Onkruidbeheer (DOB-methode);
- - Goten langs wegen vegen om onkruidgroei te voorkomen.
- - Op opslagplaatsen, tankputten en andere terreinen van bedrijven zo weinig mogelijk knoeien met stoffen;
- - Bij op- en overslag bulkpartijen bevochtigen om verwaaiing te voorkomen of beperken;
- - Luchtemissies van bedrijven verminderen of voorkomen om atmosferische depositie te beperken of te voorkomen;
- - Gladheidbestrijding effectief toepassen of beperken zolang de veiligheid dit toelaat. Gebruik middelen, die zo milieuvriendelijk mogelijk zijn.

Lozing van hemelwater op het oppervlaktewaterlichaam mag niet leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van dat oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast moet de lozing van hemelwater passen binnen de te bereiken waterkwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewaterlichaam of de functies van het gebied. Lozen op een oppervlaktewaterlichaam zonder één van de hierna aangegeven specifieke functies heeft de voorkeur boven lozen op een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam.

Kwetsbaar water

Op een aantal kwetsbare oppervlaktewaterlichamen staat waterschap Hunze en Aa's geen afvalwaterlozingen toe:

- Oppervlaktewaterlichamen met de functie zwemwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie drinkwater;
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie natuur(waarde);
- Oppervlaktewaterlichamen met de functie viswater;
- Oppervlaktewaterlichamen in een ecologisch gevoelig gebied;
- Kleine oppervlaktewaterlichamen met een geringe doorstroming.

Landelijk beleid

Voor de beoordeling van hemelwater, dat in contact is geweest met verontreinigde oppervlakken/activiteiten of schadelijke/verontreinigende stoffen, geeft de huidige Europese en landelijke wet- en regelgeving, het emissiebeleid en het vergunningen- en handhavingsbeleid van waterschap Hunze en Aa's het kader aan.

Hemelwater lozen op het vuilwaterriool is de minst gewenste en minst duurzame manier om het hemelwater af te voeren. Hemelwater mag alleen op het vuilwaterriool worden geloosd als de lozer het hemelwater niet kan hergebruiken of kan afvoeren via de bodem, het openbaar regenwaterstelsel, een oppervlaktewaterlichaam zonder een specifieke functie of een kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam. Lozingen op de riolering vallen onder de bevoegdheid van de gemeente.

Alle agrarische bedrijven vallen onder het Activiteitenbesluit. Voor akkerbouwbedrijven gelden aanvullende voorschriften voor de toepassing van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. In het Activiteitenbesluit is een lozingsverbod opgenomen van verontreinigd hemelwater dat rechtstreeks afstroomt van het verharde erf naar het oppervlaktewater (=erfafspoelwater). Bij de inrichting van het plan moet rekeningen worden gehouden met de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Voor het Activiteitenbesluit geldt een meldingsplicht bij het waterschap.

Taken en verantwoordelijkheid

Ten aanzien van grondwater zijn de taken en verantwoordelijkheden verdeeld tussen burger, gemeente en waterschap. Perceeleigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast op hun eigen perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier).

Gemeente hebben een zorgplicht in het openbaar gebied en moeten maatregelen treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover gemeentelijke maatregelen doelmatig zijn en het niet de verantwoordelijkheid van de provincie of het waterschap is om maatregelen te nemen. Maatregelen die een gemeente kan nemen zijn het aanleggen van drainage, ontwateringssloten of hemelwaterriolering (grondwater mag niet geloosd worden op vuilwaterriolering).

Het waterschap is beheerder van het freatisch (ondiep) grondwater. Het beheer bestaat vooral uit toetsing, advies en vergunningverlening voor kleine onttrekkingen.

Grondwater ordenend

Het functioneren van het grondwatersysteem moet als ordenend element meegenomen worden in de locatiekeuze en de inrichting van plannen. Bij de aanleg van nieuwe gebieden is het uitgangspunt dat wijzigingen in de grondwaterstanden niet mogen resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden. Dat kan tot gevolg hebben dat het oppervlaktewaterpeil niet gewijzigd kan worden of dat er daarvoor of daardoor aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om grondwateroverlast in het plangebied te voorkomen.

Wateroverlast

Een te hoge grondwaterstand kan grondwateroverlast veroorzaken, bijvoorbeeld in de vorm van water in de kruipruimte. Te lage grondwaterstanden daarentegen resulteren in verdroging. Het verlagen van grondwaterstanden in bestaande bebouwde gebieden kan problemen geven wanneer er sprake is van houten funderingen en funderingen op klei. Zijn die aanwezig dan mogen de gemiddeld laagste grondwaterstanden (GLG) niet verder worden overschreden (niet nog lager worden). Ook de aanwezigheid van oude bomen verdient aandacht. Volwassen bomen kunnen afsterven als de ontwateringsdiepte snel en drastisch worden veranderd en verder verlaagd worden dan 1 m minus maaiveld. Oude bomen kunnen hun wortelstelsel niet meer aanpassen aan grote veranderingen in het grondwater. Tevens kunnen natuurgebieden in en rond het plangebied negatief beïnvloed worden wanneer het hydrologisch systeem veranderd. Het is dan ook belangrijk bij elk inrichtingsplan samen met het waterschap vanuit het bestaande watersysteem vast te stellen wat de huidige en gewenste grondwaterstanden zijn en of er sprake is van een nadelige beïnvloeding van de omgeving.

Normen

Bij een gewenste grondwatersituatie is er geen sprake van overlast en zijn de volgende ontwateringseisen richtinggevend. Voor verschillende typen grondgebruik gelden bij een halve maatgevende afvoer (een afvoer die 10 à 15 keer per jaar wordt overschreden) de volgende ontwateringsadviezen.

Advies ontwateringsdiepte grondgebruik:

- Woningen met kruipruimte: 0,7 m onder onderkant vloer;
- Woning zonder kruipruimte: 0,3 m onder onderkant vloer;
- Drijvende woningen: geen ontwateringseis;
- Woningen op (houten) palen: Er mag geen verdroging optreden, grondwaterstand mag niet verlagen en de paalkoppen moeten onder de gemiddeld laagste grondwaterstanden blijven;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) primair: 1,0 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) secundair: 0,7 m onder as van de weg;
- Gangbare wegen (met grof zand cunet) weg op polystyreen-hardschuim: circa 0,3 m onder as van de weg;
- Gangbare tuin/plantsoen: 0,5 m onder maaiveld;
- Industrierterreinen: 0,7 m onder maaiveld.

Om de geadviseerde ontwateringsdiepte te realiseren moet het oppervlaktewaterpeil en het technisch ontwerp hier op afgestemd worden. Technische aspecten die van invloed zijn op de grondwaterstand zijn bodemtype, waterpeil, afstanden van waterlopen en drains en draindiepten. Als de gewenste grondwaterstanden niet te realiseren zijn met sturing in peilen, waterlopen en drainage of omdat aanpassing van de grondwaterstanden niet gewenst is door de negatieve beïnvloeding van de omgeving, bieden maatregelen als ophoging van het maaiveld, kruipruimtelooos bouwen of een aangepaste inrichtingsvorm of een aangepaste functie wellicht een oplossing. Door creatief te zoeken naar van nature geschikte locaties dan wel aangepaste inrichtingsvormen (partieel ophogen van wegen en woningen, of minder gangbare vormen van woningen, wegen en tuinen) moet gestreefd worden naar een inrichting tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Geraakte kaarten in plangebied voor thema grondwater & ontwatering:

Grond- en oppervlaktewaterwinningsbeschermingsgebieden

Het plan {naam_plan (norm)} is gelegen in een gebied ter bescherming van het grondwater. De beschermingsgebieden zijn

door de provincie aangewezen op basis van de wet Milieubeheer in de provinciale omgevingsverordening (POV). Het beschermingsgebied is opgebouwd uit twee zone's: het waterwingebied en daaromheen het grondwaterbeschermingsgebied en soms gebieden waar fysische aantasting van de bodem moet worden voorkomen. Het waterwingebied is het gebied waar daadwerkelijk het grondwater wordt gewonnen en waar de winputten liggen. Het gebied is voorbehouden voor activiteiten van het waterleidingbedrijf en andere activiteiten zijn in principe verboden. Rondom het waterwingebied ligt het grondwaterbeschermingsgebied en soms een beschermingszone tegen fysische bodemaantasting. Binnen dit gebied worden bepaalde activiteiten of bedrijven geweerd die een mogelijke bedreiging kunnen vormen voor de kwaliteit van het grondwater.

De bescherming van de gebieden is neergelegd in de Provinciale omgevingsverordening (POV) en in de Omgevingsvisie van de provincie. In de POV ([bijlage 6 POV Groningen](#) en [hoofdstuk 7 POV Drenthe](#)) is aangegeven welke inrichtingen en activiteiten in de gebieden niet zijn toegestaan.

Dit beschermingsbeleid dient z'n ruimtelijke doorwerking te krijgen via het bestemmingsplan. De begrenzing van het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied is daarom opgenomen op de plankaart. Op basis van het bestemmingsplan is voor diverse activiteiten een aanlegvergunningen nodig, bijvoorbeeld voor;

- het roeren van de grond dieper dan 2 meter;
- het aanleggen van een weg of parkeerplaats;
- het aanleggen van ondergrondse leidingen en kabels;
- het graven van sloten;
- het ophogen, ontgronden, egaliseren, ontginnen en diepploegen

Voor meer informatie omtrent de beschermingsgebieden kunt u contact opnemen met

Peter de Vries - provincie Groningen
Beleidsmedewerker Water
Provincie Groningen
Afdeling Landelijk Gebied & Water
Postbus 610
9700 AP Groningen
tel: 050-3164781
fax: 050-3164439
email: p.de.vries@provinciegroningen.nl

mevr. ir. G.H. (Gerda) Brilleman-Brondijk
Beleidsmedewerker grondwaterbescherming
Provincie Drenthe
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, Milieu en Natuur
Team Natuur en Water

Postbus 122
9400 AC Assen

tel: 0592-365281
fax: 0592-365422
email: g.brilleman@drenthe.nl

Gemiddeld Hoogste Grondwaterstanden

Om grondwateroverlast in woningen te voorkomen is een minimale ontwatering van 0,7 meter minus het maaiveld nodig. In het plangebied *{naam_plan (norm)}* is de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (plaatselijk) hoger dan op basis van deze ontwateringsnorm gewenst is. Woningbouw op deze plekken is zonder aanvullende maatregelen niet gewenst en zal resulteren in grondwateroverlast. Nader onderzoek naar de drooglegging en ontwatering is gewenst. De inrichting van dit gebied en de benodigde aanvullende maatregelen moeten afgestemd worden op dit nadere onderzoek.

Thema oppervlaktewaterpeilen & drooglegging

Het uitgangspunt voor het operationele peilbeheer is het streven naar de gewenste grondwaterstand voor de verschillende functies en belangen. Het waterschap stelt voor het gehele beheersgebied peilbesluiten op waarin de te hanteren oppervlaktewater peilen worden vastgelegd. Een wijziging van een functie kan een reden zijn het peil te wijzigen, uitgangspunt hierbij is dat de peilwijziging niet mag resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden als gevolg van de door de peilwijziging opgetreden wijziging in de grondwaterstand. Het wijzigen van een peil moet vastgelegd worden in een peilbesluit.

Het gewenste peil kan bepaald worden op basis van de drooglegging en of op basis van het gewenste grondwaterregime (GGOR). Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het vastgestelde oppervlaktewaterpeil of het streefpeil ligt. Voor bebouwd gebied hanteert het waterschap voor het straatpeil een droogleggingsnorm van 1 meter en voor het bouwpeil (= vloerpeil van de begane grond) een norm van 1,30 meter. Deze droogleggingsnormen gelden bij het zomerstreefpeil.

Om water te kunnen bergen in extremere situaties is een stijging van het waterpeil toelaatbaar. Conform de landelijke werknormen mag in een situatie die 1/100 per jaar (inclusief 13% klimaatverandering) voorkomt in bebouwd gebied 0% inunderen, de toelaatbare peilstijging is in dergelijke situaties afhankelijk van de maaiveldhoogte. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in stedelijk gebied ook groen en gras voorkomt waarop een lagere inundatienorm van toepassing is dan het bebouwd gebied.

Thema inrichting watersysteem

Het eigendom, beheer en onderhoud van alle oppervlaktewater en de bijbehorende infrastructuur ligt bij waterschap, gemeente of derden. Het waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar om het hoofdsysteem welke een belangrijke functie vervult in de aan- en afvoer van water in eigendom, beheer en onderhoud te hebben.

Naast het stelsel van hoofdwatgangen zijn er ook sloten aangewezen als schouwslot. Schouwsloten vervullen een belangrijke functie in de detailwaterbeheersing en zijn meestal in eigendom bij gemeente en/of derden. Schouwsloten vallen onder de schouwverordening van het waterschap en moeten jaarlijks in november worden geschoond.

Met het dempen van sloten/watgangen neemt de potentiële bergingsruimte van oppervlaktewater af. Het dempen van sloten veroorzaakt hogere grondwaterstanden. In dit kader is een beleidsregel vastgesteld die het dempen van hoofdwatgangen, schouwsloten en overige sloten verbiedt. Het is onder andere verboden het profiel van hoofdwatgangen en schouwsloten te veranderen. Het dempen van sloten is alleen mogelijk onder de voorwaarden die zijn opgenomen in de [beleidsregel Dempingen](#).

De vergunningencheck van het [Omgevingsloket](#) geeft u nadere informatie over de vergunningenplicht of meldingsplicht op grond van de Waterwet.

Thema inrichting natuur en ecologie

Bij de inrichting van het watersysteem dient er aandacht te zijn voor waterkwaliteit en ecologie. Van groot belang is het voorkomen van stilstaand water. In wateren met onvoldoende doorstroom mogelijkheden kunnen waterkwaliteitsproblemen ontstaan als vissterfte, blauwalg en de opeenhoping van drijfvuil. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met doorspoelmogelijkheden en moeten stilstaand water in watgangen voorkomen worden.

Tevens is een goede waterkwaliteit sterk afhankelijk van de mogelijkheid of water- en oeverplanten zich in voldoende mate kunnen vestigen en ontwikkelen. Ruimte voor natuurvriendelijke oevers met geleidelijke overgangen van nat naar droog is van groot belang voor het ecologisch functioneren van het watersysteem en het bieden van voldoende migratiemogelijkheden en leef- en fourageergebied voor planten en dieren.

Naast de inrichting is ook het beheer en onderhoud van invloed op het te behalen resultaat voor de natuur. Tijdens de voorbereiding van plannen moet ook nagedacht moeten worden over het uit te voeren toekomstig onderhoud en de daarbij behorende voorzieningen.

BETROKKENHEID waterschap Hunze en Aa's

Deze uitgangspuntennotitie is afgestemd op uw geselecteerd plangebied. Voor alle water gerelateerde onderwerpen die van toepassing zijn, zijn adviezen opgenomen in dit document.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets is het van belang om het waterschap te blijven betrekken en rekening te houden met de in dit document aangegeven adviezen. In de waterparagraaf van het plan moet aangegeven worden op welke wijze omgegaan wordt met de gegeven adviezen. Natuurlijk kunt u het waterschap altijd raadplegen voor overleg en nadere uitleg. De uitgewerkte waterparagraaf moet voorgelegd worden aan de beleidsmedewerker planvorming.

LINKS Waterschap Hunze en Aa's:

Keur + WVO (watervergunning):

http://www.hunzeenaas.nl/Vergunningen,Keur-WVO-schouw.html#De_Keur
<http://www.hunzeenaas.nl/Vergunningen,lozen-van-afvalwater>

Beleid

[beheerplan-2016-2021](#)
[Nota stedelijk water](#)
[Watersysteemplannen](#)

Natuur en waterkwaliteit

[Factsheets Kader richtlijn Water](#)

Noodberging:

<http://www.hunzeenaas.nl/binaries/website/documenten/waterbergingsgebieden.pdf>

De WaterToets 2014